

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΩΣ : 236/2014

ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Α' ΤΜΗΜΑ

Συνεδρίαση της 18^{ης} Ιουνίου 2014

ΣΥΝΘΕΣΗ:

Πρόεδρος:

Μιχαήλ Απέσσος, Αντιπρόεδρος Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

Μέλη:

Κωνσταντίνος Χαραλαμπίδης, Στυλιανή Χαριτάκη, Γαρυφαλλιά Σκιάνη, Κωνσταντίνος Κατσούλας, Δημήτριος Μακαρονίδης, Αλέξανδρος Ροϊλός, Κυριακή Παρασκευοπούλου, Ελένη Πασαμιχάλη και Χριστίνα, Διβάνη Νομικούς Συμβούλους του Κράτους.

Αρ. Ερωτήματος:

Το υπ' αριθμ. πρωτ. Δ2Α 1089418 ΕΞ 2014/13-6-2014 ερώτημα του Υπουργείου Οικονομικών, Γενική Γραμματεία Δημοσίων Εσόδων, Γενική Διεύθυνση Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Ανθρώπινου Δυναμικού, Διεύθυνση Διαχείρισης Ανθρώπινου Δυναμικού (Δ2), Τμήμα Α'

Περίληψη Ερωτήματος:

«Αν η νεοσυσταθείσα με το άρθρ. 5 του ν.3943/2011 (Α' 66) Υπηρεσία Εσωτερικών Υποθέσεων του Υπουργείου Οικονομικών είναι αρμόδια για την παραλαβή και τον έλεγχο των "Δηλώσεων Περιουσιακής Κατάστασης" των υπαλλήλων εκείνων, οι οποίοι με το προηγούμενο νομοθετικό καθεστώς

υπέβαλαν τις εν λόγω δηλώσεις στην Οικονομική Επιθεώρηση».

Εισηγήτρια:

Ελένη Πασαμιχάλη, Νομικός Σύμβουλος Ν.Σ.Κ.

Επί του ανωτέρω ερωτήματος, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Α' Τμήμα) γνωμοδότησε ως ακολούθως:

I.- Η ερωτώσα Υπηρεσία με τα υπ' αριθμ. πρωτ. Δ2Α 1083139/29-5-2014, Δ2Α 1084225/30-5-2014 και Δ2Α 1084105/30-5-2014 έγγραφά της έδωσε κατευθυντήριες οδηγίες στις Υπηρεσίες του Υπουργείου, των οποίων οι υπάλληλοι υπέβαλαν μέχρι σήμερα Δηλώσεις Περιουσιακής Κατάστασης στις Οικονομικές Επιθεωρήσεις, ώστε από τούδε και εφεξής να υποβάλλουν τις δηλώσεις αυτές στη νεοσυσταθείσα Υπηρεσία Εσωτερικών Υποθέσεων (άρθρ. 5 ν.3943/2011).

Οι υπάλληλοι που υπηρετούν στις συγκεκριμένες Υπηρεσίες, αφορούν ολιγάριθμη και ευαίσθητη κατηγορία υπαλλήλων του Υπουργείου Οικονομικών, ήτοι κυρίως προϊσταμένους αυτοτελών οργανικών μονάδων και υπηρεσιών τούτου και σύμφωνα με το ισχύον σήμερα νομοθετικό καθεστώς αρμόδια Υπηρεσία για την παραλαβή και τον έλεγχο των εν λόγω δηλώσεων είναι, κατά την άποψη της Υπηρεσίας που υπέβαλε το ερώτημα, η «Υπηρεσία Εσωτερικών Υποθέσεων» του Υπουργείου. Η Υπηρεσία όμως αυτή μετά την αποστολή των προαναφερθέντων εγγράφων-κατευθυντήριων οδηγιών εξέφρασε τις επιφυλάξεις της, σχετικά με την ανωτέρω αρμοδιότητά της. Προς τούτο και η ερωτώσα Υπηρεσία υπέβαλε το υπό κρίση ερώτημα.

II.- Κρίσιμες διατάξεις

A. Στο άρθρ. 1 του ν.3213/2003 (Α' 309) «Δήλωση – έλεγχος περιουσιακής κατάστασης βουλευτών, δημ. λειτουργών ιδ/των ΜΜΕ, κ.λπ.» όπως κατόπιν τροποποιήσεων ισχύει σήμερα ορίζεται :

Άρθρο 1: Υπόχρεοι σε δήλωση. «1. Δήλωση της περιουσιακής τους κατάστασης, των συζύγων τους και των ανηλίκων τέκνων τους υποβάλλουν: α) ..., β) ... 2. Η δήλωση της παραγράφου 1 υποβάλλεται από τους υπόχρεους μέσα σε

ενενήντα (90) ημέρες από την ορκωμοσία ή την ανάληψη των καθηκόντων τους ή την απόκτηση της άδειας ή την έναρξη της επιχείρησης ή του επαγγέλματός τους. Επίσης η δήλωση αυτή υποβάλλεται κάθε χρόνο κατά το διάστημα της θητείας της άσκησης της δραστηριότητας ή της διατήρησης της ιδιότητας των υπόχρεων και για τρία (3) χρόνια μετά από την απώλεια ή τη λήξη της, το αργότερο την 30ή Ιουνίου κάθε έτους...».

Με το άρθρο 2 παρ. 1 του ν. 2343/1995 (Α' 211) συστάθηκε στο Υπουργείο Οικονομικών υπηρεσία υπό τον τίτλο «Οικονομική Επιθεώρηση» στις αρμοδιότητες της οποίας, μεταξύ των άλλων, είναι και : «Ο έλεγχος των δηλώσεων περιουσιακής κατάστασης (πόθεν έσχες) των υπαλλήλων του Υπουργείου Οικονομικών, εκτός των Γενικών Διευθυντών». (παρ. 2, περιπτ. δ'). Στις παραγράφους 20 και 21 του ίδιου άρθρου ορίζεται ότι οι διατάξεις του ν.1738/1987 (ήδη ν.3213/2003) περί υποβολής δήλωσης περιουσιακής κατάστασης εφαρμόζονται ανάλογα και για τους παρακάτω υπαλλήλους του Υπουργείου Οικονομικών, ήτοι τους: «*α) τους προϊσταμένους αυτοτελών οργανικών μονάδων υπηρεσιών του Υπουργείου Οικονομικών, εφόσον έχουν, σύμφωνα με τον νόμο, αποφασιστικές αρμοδιότητες ή διαχειριστική εξουσία και β) τους κατέχοντες οργανική θέση αναπληρωτή προϊσταμένου των μονάδων και υπηρεσιών του προηγούμενου εδαφίου*» (παρ. 20). Οι προαναφερόμενοι: «*υποβάλλουν τις σχετικές δηλώσεις στην οικεία Διεύθυνση Διοικητικού ή προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών στην οποία ανήκουν, ως προς την υπηρεσιακή τους κατάσταση*» και «*οι παραπάνω διευθύνσεις διαβιβάζουν τις δηλώσεις για έλεγχο στην αρμόδια υπηρεσία της Οικονομικής Επιθεώρησης, μαζί με σχετική κατάσταση των υποχρέων σε υποβολή δήλωσης*» (παρ. 21).

B. Με το άρθρ. 5 του ν.3943/2011 (Α' 66) «Φοροδιαφυγή, ΚΦΣ, Φορ. Κεφαλαίου, Φ.Π.Α., Ελεγκτ. Υπηρεσίες ... « συστήθηκε στο Υπουργείο Οικονομικών «Υπηρεσία Εσωτερικών Υποθέσεων» και ειδικότερα: στις παραγράφους 1, 2, 3, 6, 7 και 8 αυτού, (όπως οι παράγραφοι 2 και 3 αυτού αντικαταστάθηκαν, κατ' αρχήν, με το άρθρ. 55 παρ. 18 του ν.4002/2011 (Α' 80) και στην συνέχεια οι παράγραφοι 1, 2 και 3 αυτού αντικαταστάθηκαν με τις παραγράφους 1, 2 και 3, αντίστοιχα, του άρθρου 12 του ν. 4110/2013 - Α' 17), ορίζονται τα εξής :

1. «Συνίσταται στο Υπουργείο Οικονομικών αυτοτελής Υπηρεσία Εσωτερικών Υποθέσεων, επιπέδου Διεύθυνσης, υπαγόμενη απευθείας στον Υπουργό Οικονομικών, η οποία ονομάζεται «Διεύθυνση Εσωτερικών Υποθέσεων Υπουργείου Οικονομικών» και έχει έδρα τον Νομό Αττικής. Ως παράρτημα αυτής λειτουργεί Υποδιεύθυνση Εσωτερικών υποθέσεων Βορείου Ελλάδας, με τίτλο 'Υποδιεύθυνση Εσωτερικών Υποθέσεων Υπουργείου Οικονομικών' και έχει έδρα την Περιφερειακή Ενότητα Θεσσαλονίκης». 2. «Η Υπηρεσία Εσωτερικών Υποθέσεων έχει ως αποστολή τη διερεύνηση και εξιχνίαση σε όλη την Επικράτεια των ποινικών αδικημάτων και πειθαρχικών παραπτωμάτων, που διαπράττουν ή συμμετέχουν σε αυτά υπάλληλοι του Υπουργείου Οικονομικών και των εποπτευομένων από αυτό Νομικών Προσώπων και συγκεκριμένα ...». 3. «Η Υπηρεσία Εσωτερικών Υποθέσεων διενεργεί ελέγχους του 'πόθεν έσχες' (δηλαδή της περιουσιακής κατάστασης) των υπαλλήλων του Υπουργείου Οικονομικών και των εποπτευομένων από αυτό Νομικών Προσώπων' ως εξής: α) Στοχευμένους ελέγχους ή δειγματοληπτικούς ελέγχους οι οποίοι πραγματοποιούνται σε ετήσια βάση σύμφωνα με τα κριτήρια. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζεται η επιλογή των κριτηρίων για τους δειγματοληπτικούς ελέγχους, ο προσδιορισμός του δείγματος τους και η διαδικασία ενέργειάς τους. β) Σε υπαλλήλους για τους οποίους περιέρχεται... οποιαδήποτε πληροφορία που περιέχει στοιχεία που δύνανται να προκαλέσουν βάσιμες υπόνοιες αδικαιολόγητης μεταβολής της υφιστάμενης περιουσιακής κατάστασής τους. γ) Σε υπαλλήλους για τους οποίους διενεργείται έρευνα, προκαταρκτική εξέταση, προανάκριση ή Ε.Δ.Ε. από την Υπηρεσία Εσωτερικών Υποθέσεων προς διερεύνηση αδικημάτων της παραγράφου 2 και κρίνεται αναγκαίος ο έλεγχος της περιουσιακής τους κατάστασης ». 6. «Η Υπηρεσία Εσωτερικών Υποθέσεων στελεχώνεται από υπαλλήλους του κλάδου Επιθεωρητών του Υπουργείου Οικονομικών και από υπαλλήλους που τους ανατίθενται καθήκοντα Οικονομικού Επιθεωρητή σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 2 παρ. 13 του ν.2343/1995 ...». 7. «Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Οικονομικών καθορίζεται και ανακαθορίζεται η διάρθρωση των υπηρεσιακών μονάδων της

Υπηρεσίας Εσωτερικών Υποθέσεων και η κατανομή ή ανακατανομή των αρμοδιοτήτων και των θέσεων και θεσπίζεται ο Ειδικός Κανονισμός Λειτουργίας και Καθηκόντων του προσωπικού της». 8. *«Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών ορίζεται ο χρόνος έναρξης της λειτουργίας της Υπηρεσίας Εσωτερικών Υποθέσεων. Από την έναρξη λειτουργίας της Υπηρεσίας Εσωτερικών Υποθέσεων παύουν να ισχύουν οι αρμοδιότητες των κεντρικών και περιφερειακών υπηρεσιών της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικής Επιθεώρησης, κατά το μέρος που αυτές ασκούνται από την Υπηρεσία Εσωτερικών Υποθέσεων σύμφωνα με τον ειδικό κανονισμό οργάνωσης και λειτουργίας της... ».*

Γ.Κατ' εξουσιοδότηση της παραγράφου 7 του ανωτέρω άρθρου 5 του ν.3943/2011 εκδόθηκε η υπ' αριθμ. Δ.Π.Ε. 1016047 ΕΞ 2012 (Β' 659/7-3-2012) Κοινή Υπουργική Απόφαση υπό τον τίτλο : *«Οργάνωση της Υπηρεσίας Εσωτερικών Υποθέσεων του Υπουργείου Οικονομικών»*. Στην εν λόγω ΚΥΑ καθορίζεται η μορφή, η υπαγωγή και η ονομασία των Οργανικών Μονάδων της Υπηρεσίας Εσωτερικών Υποθέσεων του Υπουργείου Οικονομικών, η αποστολή και το έργο της αυτής, η κατά τόπον αρμοδιότητα, η έδρα των οργανικών της μονάδων, οι αρμοδιότητες, η στελέχωσή αυτής κ.α. Συγκεκριμένα στο άρθρο 2 αυτής ορίζεται ότι : *«1. Η Υπηρεσία Εσωτερικών Υποθέσεων του Υπ. Οικονομικών έχει ως αποστολή και έργο, μέσω των ασκούμενων αρμοδιοτήτων της, την αντιμετώπιση της διαφθοράς στους κόλπους των εισπρακτικών μηχανισμών του Κράτους, η οποία συντελείται με την εμπλοκή των υπαλλήλων του Υπουργείου Οικονομικών και των εποπτευόμενων από αυτό νομικών προσώπων σε ποινικά αδικήματα και πειθαρχικά παραπτώματα. 2. Ειδικότερα το έργο της Υπηρεσίας Εσωτερικών Υποθέσεων, αφορά περιοριστικά σε περιπτώσεις άμεσης διερεύνησης: i) φαινομένων χρηματισμού – δωροδοκίας των υπαλλήλων ii) ιδιαίτερα σοβαρών υποθέσεων που έχουν ως συνέπεια, σημαντική απώλεια εσόδων του Κράτους, οι οποίες παραπέμπονται από την Οικονομική Επιθεώρηση στην Υπ. Εσωτερικών Υποθέσεων. Επίσης διενεργεί στοχευμένους ελέγχους περιουσιακής κατάστασης των ιδίων, ως άνω, υπαλλήλων ...»*. Στο δε άρθρο 5 αυτής υπό τον τίτλο *«Αρμοδιότητες της Υπηρεσίας Εσωτερικών Υποθέσεων»*, μεταξύ άλλων, ορίζεται ότι : *Η Διεύθυνση και Υποδιεύθυνση Εσωτερικών Υποθέσεων έχουν τις κατωτέρω*

αρμοδιότητες οι οποίες ασκούνται μεταξύ των τμημάτων τους, ως εξής : 1. «Τμήμα Α' Ελέγχου Ποινικών αδικημάτων και Πειθαρχικών παραπτωμάτων 2. «Τμήμα Β' Ελέγχου Πόθεν Έσχες α) Διενέργεια στοχευμένων ελέγχων του «πόθεν έσχες» (δηλαδή της περιουσιακής κατάστασης) σε υπαλλήλους της περίπτωσης 1 α' του παρόντος, οι οποίοι πραγματοποιούνται σε ετήσια βάση και με προκαθορισμένη διαδικασία επιλογής και προγραμματισμού, βάσει κριτηρίων, που καθορίζονται με σχετική απόφαση του Υπουργού Οικονομικών. β) Διαβίβαση στο Τμήμα Α' Ελέγχων Ποινικών αδικημάτων και Πειθαρχικών παραπτωμάτων των φακέλων υπόθεσης, προκειμένου να διενεργηθεί Ένορκη Διοικητική Εξέταση, όταν μετά τη διενέργεια στοχευμένων Ελέγχων του «Πόθεν Έσχες» για υπαλλήλους της περίπτωσης 1^ο του παρόντος, προέκυψαν πειθαρχικά παραπτώματα και ποινικά αδικήματα ...».

Εξ ετέρου κατ'εξουσιοδότηση της διάταξης του άρθρ. 5 παρ. 8 του ν. 3943/2011, εκδόθηκε η υπ' αριθμ. Δ6104450 ΕΞ 2019 (Β' 811/19-3-2013) Υπουργική Απόφαση υπό τον τίτλο : «Καθορισμός του χρόνου έναρξης λειτουργίας της Υπηρεσίας Εσωτερικών Υποθέσεων του Υπουργείου Οικονομικών», με την οποία καθορίστηκε ως χρόνος έναρξης λειτουργίας των Οργανικών Μονάδων της Υπηρεσίας Εσωτερικών Υποθέσεων του Υπουργείου Οικονομικών 1) Για την Διεύθυνση Εσωτερικών Υποθέσεων (έδρα Αθήνα) η 16.04.2012 και 2) Για την Υποδιεύθυνση Εσωτερικών Υποθέσεων (έδρα Θεσσαλονίκη) η 16.05.2012». Ακολούθως με την υπ' αριθμ. Δ.ΕΣ. ΥΠ. 13354 ΕΞ 2013 ΕΜΠ/27-2-2013 (Β' 476/28-2-2013) απόφαση του Υπουργού Οικονομικών που εκδόθηκε κατ'εξουσιοδότηση της παραγράφου 3^α του άρθρου 5 ν. 3943/2011(Α'66) καθορίστηκαν, μεταξύ άλλων, τα κριτήρια και η διαδικασία βάσει των οποίων θα διενεργηθούν οι έλεγχοι της περιουσιακής κατάστασης, «πόθεν έσχες», των υπαλλήλων του Υπουργείου Οικονομικών για το έτος 2013.

Δ. Με την υποπαράγραφο 3 της ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΥ Ε' («Αναδιοργάνωση Υπηρεσιών των Γενικών Γραμματειών του Υπουργείου Οικονομικών και μεταβατικές διατάξεις για τη λειτουργία τους») του άρθρου πρώτου του ν.4254/2014 (Α') ορίζεται : α) «Ορίζεται η 30ή Ιουνίου 2014 ως χρόνος παύσης λειτουργίας της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικής Επιθεώρησης που συστήθηκε με

τις διατάξεις της περίπτωσης η' της παρ. 4 του άρθρου 1 του ν. 2343/1995 και συγκροτήθηκε με τις διατάξεις του άρθρου 2 του π.δ. 167/1996, καθώς και των Οργανικών Μονάδων αυτής. Από την ημερομηνία δημοσίευσης του παρόντος και μέχρι του χρόνου παύσης λειτουργίας της, η Γενική Διεύθυνση Οικονομικής Επιθεώρησης και οι υφιστάμενες οργανικές μονάδες αυτής, εκτός από την Διεύθυνση Εποπτείας Εσωτερικού Ελέγχου και την Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου λειτουργούν αποκλειστικά και μόνο, προκειμένου να ολοκληρώσουν τις εκκρεμείς υποθέσεις τους. β. Ένα μήνα μετά από την ημερομηνία δημοσίευσης του παρόντος: αα) Οι αρμοδιότητες της Διεύθυνσης Εποπτείας Εσωτερικού Ελέγχου, καθώς και της Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικής Επιθεώρησης, οι τυχόν εκκρεμείς υποθέσεις και η ολοκλήρωση των εντολών τους, καθώς και το υπηρεσιακό τους αρχείο, μεταφέρονται στην Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου του Υπουργείου Οικονομικών και στη Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου της Γ.Γ.Δ.Ε, κατά λόγο αρμοδιότητας, αντίστοιχα ...».

Ε .-Τέλος κατ'εξουσιοδότηση του άρθρου 55, παραγρ. 5, υποπαραγρ. γ' του ν.4002/2011 (Α' 180) και μετά από γνώμη του Γενικού Γραμματέα του Υπουργείου Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, εκδόθηκε η υπ' αριθμ. Δ6Α 1058824 ΕΞ 2014 (Β' 865/8-4-2014) απόφαση του Γεν. Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων του Υπουργείου Οικονομικών υπό τον τίτλο : «Ανακαθορισμός της εσωτερικής διάρθρωσης και των αρμοδιοτήτων των οργανικών μονάδων της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων του Υπουργείου Οικονομικών και μετονομασία ορισμένων από αυτές», στο άρθρ. 7 της οποίας ορίζεται ότι : «Διεύθυνση Εσωτερικών Υποθέσεων. 1. Η Διεύθυνση Εσωτερικών Υποθέσεων» της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων» (Γ.Γ.Δ.Ε.) όπως μετονομάσθηκε με τις διατάξεις υπάγεται απευθείας στον Γενικό Γραμματέα της Γ.Γ.Δ.Ε., ανασυγκροτείται και ανακαθορίζονται οι αρμοδιότητές της. 2. Οι επιχειρησιακοί στόχοι της ... είναι οι ακόλουθοι : (α) Ο εντοπισμός και η άμεση και αποτελεσματική διερεύνηση και εξιχνίαση υποθέσεων διαφθοράς, η οποία συντελείται με την εμπλοκή υπαλλήλων της Γ.Γ.Δ.Ε, σε ποινικά αδικήματα και πειθαρχικά παραπτώματα, (β) η διασφάλιση της νόμιμης συμπεριφοράς των υπαλλήλων των υπηρεσιών της Γ.Γ.Δ.Ε. 5. Η Διεύθυνση Εσωτερικών

Υποθέσεων ασκεί τις αρμοδιότητες που καθορίζονται στις διατάξεις του άρθρου 5 του ν.3943/2011, όπως τροποποιήθηκε με τις διατάξεις της παραγράφου 18 του άρθρου 55 του ν.4002/2011 και του άρθρου 12 του ν. 4110/2013, όπως ισχύουν, οι οποίες κατανέμονται μεταξύ των Αυτοτελών Τμημάτων και του Αυτοτελούς Γραφείου της, της Υποδιεύθυνσης, των Τμημάτων και του Αυτοτελούς Γραφείου αυτής, ως κάτωθι :

A. ΤΜΗΜΑΤΑ ΥΠΑΓΟΜΕΝΑ ΑΠΕΥΘΕΙΑΣ ΣΤΟΝ ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟ ΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ :

I. Αυτοτελές Τμήμα Α' – Ελέγχου Ποινικών Αδικημάτων και Πειθαρχικών Παραπτωμάτων.

i-(α) Ο εντοπισμός, η διερεύνηση και η εξιχνίαση των ποινικών αδικημάτων και των πειθαρχικών παραπτωμάτων, που διαπράττουν ή συμμετέχουν σε αυτά υπάλληλοι της Γ.Γ.Δ.Ε. όπως αναφέρονται στην παράγραφο 2 του άρθρου 5 του ν.3943/2011, όπως τροποποιήθηκε, συμπληρώθηκε και ισχύει ...

(β) Η διενέργεια διοικητικής έρευνας ένορκης διοικητικής εξέτασης, προκαταρκτικής προανάκρισης, κατόπιν εισαγγελικής παραγγελίας ή αυτεπαγγέλτως ή κατόπιν εντολής από το αρμόδιο όργανο...

(γ) Η διενέργεια των απαιτούμενων διαδικασιών για την πειθαρχική ή/και ποινική δίωξη των υπαλλήλων ...

(δ) Η συλλογή, η διερεύνηση, η επεξεργασία, η σύνθεση, η ανάλυση, η αξιολόγηση των πληροφοριών, καταγγελιών και στοιχείων, που αφορούν στην εμπλοκή υπαλλήλων της Γ.Γ.Δ.Ε. ...

II. Αυτοτελές Τμήμα Β' – Ελέγχου Περιουσιακής Κατάστασης.

i-(α) Η διενέργεια ελέγχων της περιουσιακής κατάστασης των υπαλλήλων της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 3 του άρθρου 5 του ν.3943/2011, όπως τροποποιήθηκε, συμπληρώθηκε και ισχύει, και ειδικότερα: (αα) στοχευμένων ή δειγματοληπτικών ελέγχων που πραγματοποιούνται σε ετήσια βάση, σύμφωνα με τα κριτήρια, το προσδιορισμένο δείγμα και τη διαδικασία που καθορίζονται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Γ.Γ.Δ.Ε. (ββ) σε υπαλλήλους για τους οποίους περιέρχεται στη Διεύθυνση οποιαδήποτε πληροφορία που περιέχει στοιχεία που δύναται να προκαλέσουν βάσιμες υπόνοιες αδικαιολόγητης μεταβολής της υφιστάμενης περιουσιακής τους κατάστασης (γγ) σε υπαλλήλους για τους οποίους διενεργείται έρευνα, προκαταρκτική εξέταση, προανάκριση ή Ε.Δ.Ε. από την Διεύθυνση, για την διερεύνηση της τέλεσης αδικημάτων της παρ. 2 του

άρθρου 5 του ν.3943/2011, όπως ισχύει και κρίνεται αναγκαίος ο έλεγχος της περιουσιακής τους κατάστασης...».

III.- Ερμηνεία των διατάξεων – Υπαγωγή

A. Με τις διατάξεις των νόμων που ισχύουν κάθε φορά, σχετικά με την υποχρέωση κατάθεσης δήλωσης περιουσιακής κατάστασης (ν.1738/1987, ν.2429/1996 και 3213/2003) προσδιορίζονται, μεταξύ άλλων, οι κατηγορίες των δημοσίων υπαλλήλων οι οποίοι υποχρεούνται να καταθέσουν «δηλώσεις πόθεν έσχες», η προθεσμία υποβολής αυτών κατ'έτος, η Υπηρεσία ή η Αρχή που είναι κάθε φορά αρμόδια για τον έλεγχο των δηλώσεων, (ανάλογα με την κατηγορία στην οποία ανήκει ο ελεγχόμενος), ως και η διαδικασία και τα κριτήρια ελέγχου και επαλήθευσης των δηλώσεων τούτων. Με την θέσπιση των διατάξεων αυτών ο νομοθέτης επιδιώκει τον περιορισμό της διαφθοράς στον δημόσιο τομέα και την πάταξη των αθέμιτων, και επί ζημιά του Δημοσίου, συναλλαγών από δημόσιους λειτουργούς και δημοσίους υπαλλήλους εν γένει [βλ ΕΣ (ΟΛΟΜ.) 499/2010]. Ειδικότερα με τις διατάξεις αυτές ο νομοθέτης επέβαλε την υποχρέωση ετήσιας υποβολής δηλώσεων περιουσιακής κατάστασης για ορισμένες κατηγορίες δημοσίων υπαλλήλων, οι οποίοι κατέχουν καίριες θέσεις στον κρατικό μηχανισμό και οι οποίοι δύνανται, επωφελούμενοι της ιδιότητάς τους, να προσπορίσουν στον εαυτό τους ή σε τρίτους αθέμιτο περιουσιακό όφελος.

B. Σύμφωνα με το άρθρο 2 του ν.2343/1995 (Α' 211) μέχρι την έναρξη ισχύος του άρθρ. 5 του ν. 3943/2011 αρμόδια Υπηρεσία, η οποία εκτός των λοιπών αρμοδιοτήτων της είχε και τον έλεγχο των δηλώσεων περιουσιακής κατάστασης (πόθεν έσχες) των εκ του νόμου υπόχρεων προς τούτο υπαλλήλων του Υπουργείου Οικονομικών, (εκτός των Γενικών Διευθυντών), ήταν ιδιαίτερη υπηρεσία του Υπουργείου με τον τίτλο «Οικονομική Επιθεώρηση», η οποία υπήγετο απευθείας στον Υπουργό Οικονομικών και στελεχώνετο από ιδιαίτερο κλάδο προσωπικού με τον τίτλο «Οικονομικοί Επιθεωρητές».

Γ. Με το άρθρο 5 του ν.3943/2011 (Α' 66) συστήθηκε στο Υπουργείο Οικονομικών αυτοτελής Υπηρεσία Εσωτερικών Υποθέσεων, επιπέδου Διεύθυνσης,

υπαγόμενη απευθείας στον Υπουργό Οικονομικών, με το όνομα «Διεύθυνση Εσωτερικών Υποθέσεων Υπουργείου Οικονομικών», έχουσα ως έδρα τον Νομό Αττικής και παράρτημα στην Βόρεια Ελλάδα την «Υποδιεύθυνση Εσωτερικών Υποθέσεων Υπουργείου Οικονομικών» (παράγραφος 1). Μεταξύ των αρμοδιοτήτων της Υπηρεσίας αυτής ορίστηκε ότι συμπεριλαμβάνεται και «η διενέργεια ελέγχων του πόθεν έσχες», (δηλαδή της περιουσιακής κατάστασης), των υπαλλήλων του Υπουργείου Οικονομικών και των εποπτευόμενων από αυτό Νομικών Προσώπων» (παράγραφος 3, όπως αυτή αντικαταστάθηκε μεταγενέστερα με την παράγραφο 3 του άρθρου η 12 του ν.4110/2012 –Α' 17). Συγκεκριμένα ορίστηκε ότι η εν λόγω Υπηρεσία είναι αρμόδια να διενεργεί στοχευμένους ή δειγματοληπτικούς ελέγχους που πραγματοποιούνται σε ετήσια βάση, σύμφωνα με κριτήρια που καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών. Επίσης καθορίστηκε ότι αυτή πραγματοποιεί ελέγχους πόθεν έσχες σε υπαλλήλους για τους οποίους υφίστανται σχετικές βάσιμες υπόνοιες και σε υπαλλήλους για τους οποίους διενεργείται έρευνα, προκαταρκτική εξέταση, προανάκριση ή Ε.Δ.Ε. από την ίδια Υπηρεσία (περιπτώσεις α', β' και γ'). Κατά ρητή δε πρόβλεψη της παραγράφου 8 του ίδιου άρθρου 5 του ως άνω ν. 3943/2011 ορίστηκε ότι ο χρόνος έναρξης της λειτουργίας της Υπηρεσίας Εσωτερικών Υποθέσεων θα καθοριστεί με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και ότι από την έναρξη λειτουργίας της Υπηρεσίας αυτής παύουν να ισχύουν οι αρμοδιότητες των κεντρικών και περιφερειακών υπηρεσιών της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικής Επιθεώρησης, κατά το μέρος που αυτές ασκούνται από την Υπηρεσία Εσωτερικών Υποθέσεων, σύμφωνα και με τον ειδικό κανονισμό οργάνωσης και λειτουργίας της Υπηρεσίας αυτής, ο οποίος ορίστηκε να θεσπιστεί με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Οικονομικών (παράγραφος 7).

Ακολούθησε η έκδοση της υπ' αριθμ. Δ.Π.Ε. 1016047 ΕΞ 2012 (Β' 656/7-3-2012) Κ.Υ.Α. με θέμα την Οργάνωση της Υπηρεσίας Εσωτερικών Υποθέσεων, με την οποία, μεταξύ άλλων, καθορίστηκε η διάρθρωση της Υπηρεσίας αυτής σε τρία Τμήματα, ήτοι: 1) Τμήμα Α' ελέγχου ποινικών αδικημάτων και πειθαρχικών παραπτωμάτων 2) Τμήμα Β' ελέγχου πόθεν έσχες και 3) Τμήμα Γ' Γραμματείας (άρθρ. 4). Κατά την περιγραφή δε των αρμοδιοτήτων των ανωτέρω Τμημάτων,

όσον αφορά το Τμήμα Β' -ελέγχου πόθεν έσχες, αναφέρεται στην εν λόγω Κ.Υ.Α. ότι έργο του τμήματος αυτού είναι η διενέργεια στοχευμένων ελέγχων του «πόθεν έσχες» σε υπαλλήλους του Υπουργείου Οικονομικών και των εποπτευομένων από αυτό νομικών προσώπων που πραγματοποιούνται σε ετήσια βάση και με προκαθορισμένη διαδικασία επιλογής και προγραμματισμού, με βάση συγκεκριμένα κριτήρια που καθορίζονται με σχετική απόφαση του Υπουργού Οικονομικών. Στην συνέχεια εκδόθηκαν: 1) η υπ' αριθμ. Δ. 1044950 ΕΞ 2012 (Β' 811/19-3-2012) Απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, η οποία καθόρισε ως χρόνο έναρξης λειτουργίας των Οργανικών Μονάδων της Υπηρεσίας Εσωτερικών Υποθέσεων του Υπουργείου Οικονομικών την 16-4-2012 για την Διεύθυνση Εσωτερικών Υποθέσεων με έδρα την Αθήνα και την 16-5-2012 για την Υποδιεύθυνση Εσωτερικών Υποθέσεων με έδρα την Θεσσαλονίκη και 2) Η υπ' αριθμ. Δ.ΕΣ. ΥΠ. 13354ΕΞ 27-2-2013 ΕΜΠ (Β 47/28-2-2013) Απόφαση του ίδιου Υπουργού, η οποία καθόρισε τα κριτήρια και την διαδικασία, βάσει των οποίων θα διενεργηθούν οι έλεγχοι περιουσιακής κατάστασης «πόθεν έσχες» των υπαλλήλων του Υπουργείου Οικονομικών για το έτος 2013.

Δ. Με την υποπαράγραφο 3^α της ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΥ Ε' του άρθρου πρώτου του ν.4254/2014 (Α' 85) ορίστηκε ότι η 30/6/2014 είναι η ημερομηνία παύσης της λειτουργίας της «Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικής Επιθεώρησης» και ότι από την δημοσίευση του νόμου αυτού μέχρι της ημερομηνίας παύσης της λειτουργίας της παραπάνω Υπηρεσίας οι οργανικές μονάδες αυτής (εκτός από την Διεύθυνση Εποπτείας Εσωτερικού Ελέγχου και της Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου) λειτουργούν μόνο για να ολοκληρώσουν τις εκκρεμότητές τους. Επίσης με την υποπαράγραφο 3β' περίπτωση (ββ) του πιο πάνω άρθρου και νόμου ορίστηκε ότι οι αρμοδιότητες της Διεύθυνσης Εποπτείας Εσωτερικού Ελέγχου, ως και της Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικής Επιθεώρησης, οι εκκρεμείς υποθέσεις, το αρχείο της και η ολοκλήρωση των εντολών αυτής μεταφέρονται στην Μονάδα εσωτερικού Ελέγχου του Υπουργείου Οικονομικών και στην Διεύθυνση Εσωτερικών Υποθέσεων της Γ.Γ.Δ.Ε., καθώς και στις λοιπές αρμόδιες καθ' ύλην υπηρεσίες το Υπουργείου.

Ε. Ακολούθως με την υπ' αριθμ. – Δ6Α 1058824 ΕΞ 2014 (Β' 865) απόφαση του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων του Υπουργείου Οικονομικών, που εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 55 παρ. 5, υποπαράγραφος γ' του ν.4002/2011 (Α' 180), ανακαθορίστηκαν η εσωτερική διάρθρωση και οι αρμοδιότητες οργανικών μονάδων της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων και μετονομάστηκαν ορισμένες εξ αυτών. Ειδικότερα κατά τον ανωτέρω ανακαθορισμό των οργανικών μονάδων η «Διεύθυνση Εσωτερικών Υποθέσεων» της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων (Γ.Γ.Δ.Ε.) μεταφέρεται στην εν λόγω Γενική Γραμματεία και υπάγεται απευθείας στον Γενικό Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων, μεταξύ δε των λοιπών αρμοδιοτήτων των Τμημάτων της Διεύθυνσης αυτής το «Αυτοτελές Τμήμα Β' Ελέγχου Περιουσιακής Κατάστασης» καθορίστηκε ότι έχει ως αρμοδιότητα την διενέργεια ελέγχων της περιουσιακής κατάστασης των υπαλλήλων της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 3 του άρθρου 5 του ν.3943/2011, (όπως κατόπιν τροποποιήσεων ισχύει σήμερα), και συγκεκριμένα η διενέργεια στοχευμένων ή δειγματοληπτικών ελέγχων που πραγματοποιούνται ετησίως, με βάση τα κριτήρια, το προσδιορισμένο δείγμα και την διαδικασία που καθορίζονται με ιδιαίτερη απόφαση του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων.

ΣΤ. Από την απλή γραμματική ερμηνεία των προαναφερόμενων διατάξεων προκύπτει ότι από τον χρόνο έναρξης της λειτουργίας της «Διεύθυνσης Εσωτερικών Υποθέσεων», που είναι η 16^η Απριλίου 2012, όπως καθορίστηκε με την υπ' αριθμ. Δ.1044950 ΕΞ 2012 (Β' 811) Υπουργική Απόφαση, η αρμοδιότητα τόσο του στοχευμένου, όσο και του δειγματοληπτικού, (με βάση συγκεκριμένα κριτήρια και καθορισμένη διαδικασία), ελέγχου των δηλώσεων περιουσιακής κατάστασης, των υπαλλήλων του Υπουργείου Οικονομικών και των εποπτευομένων από αυτό νομικών προσώπων, περιήλθε από την «Οικονομική Επιθεώρηση» στην «Υπηρεσία Εσωτερικών Υποθέσεων του Υπουργείου Οικονομικών» και συγκεκριμένα στο «Τμήμα Β' ελέγχου πόθεν έσχες» αυτής (βλ. ΓνωμΝΣΚ 191/2013).

Η άποψη αυτή ενισχύεται και από δύο επί πλέον στοιχεία : α) το γεγονός ότι κατά ρητή πρόβλεψη του νόμου από την ημερομηνία έναρξης της λειτουργίας της

Διεύθυνσης Εσωτερικών Υποθέσεων που είναι η ανωτέρω ημερομηνία της 16-4-2012 έπαυσαν να ισχύουν οι αρμοδιότητες των κεντρικών και περιφερειακών υπηρεσιών της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικής Επιθεώρησης ,κατά το μέρος που ασκούνται αυτές από την Υπηρεσία Εσωτερικών Υποθέσεων (άρθρ. 5 παρ. 8 ν. 3943/2011) και β) Από τις 30/6/2014 και εφεξής έπαυσε η λειτουργία της Οικονομικής Επιθεώρησης (άρθρο πρώτο ΠΑΡ. Ε' υποπαρ. 3^α ν. 4254/2014). Όσον αφορά δε το θέμα της Υπηρεσίας που πρέπει να υποβληθούν οι εν λόγω δηλώσεις, παρατηρείται ότι ισχύει μέχρι σήμερα, (και δεν έχει καταργηθεί με έναν από τους νόμιμους τρόπους κατάργησης νόμου), η διάταξη της παραγράφου 21 του άρθρου 2 του ν.2343/1995 (Α' 211), στην οποία ορίζεται ότι οι προϊστάμενοι αυτοτελών οργανικών μονάδων και υπηρεσιών του Υπουργείου Οικονομικών και οι αναπληρωτές προϊστάμενοι, (κατηγορίες υπαλλήλων που αφορά το παρόν ερώτημα), υποβάλουν τις δηλώσεις πόθεν έσχες στην οικεία Διεύθυνση Διοικητικού Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών, στην οποία ανήκουν και ότι οι εν λόγω Διευθύνσεις διαβιβάζουν τις δηλώσεις αυτές για έλεγχο στην αρμόδια Υπηρεσία, (νυν Υπηρεσία Εσωτερικών Υποθέσεων, σύμφωνα με τα προαναφερόμενα). Στην πραγματικότητα το θέμα της Υπηρεσίας στην οποία πρέπει να υποβάλλονται οι δηλώσεις δεν έχει κάποια πρακτική σπουδαιότητα παρά μόνο για το θέμα της τήρησης από τον υπάλληλο της προθεσμίας που ορίζεται από τον νόμο για την κατ' έτος υποβολή των δηλώσεων.

IV. Κατ' ακολουθία των ανωτέρω, το τμήμα γνωμοδότησε ομόφωνα ότι επί του τεθέντος ερωτήματος αρμόζει η απάντηση ότι «αρμόδια Υπηρεσία για την παραλαβή των δηλώσεων περιουσιακής κατάστασης (πόθεν έσχες) των υπαλλήλων του Υπουργείου Οικονομικών ,(οι οποίοι με το προηγούμενο νομοθετικό καθεστώς υπέβαλαν τις δηλώσεις αυτές στην Οικονομική Επιθεώρηση), είναι η οικεία Διεύθυνση Διοικητικού Προσωπικού, στην οποία εκάστοτε ανήκει ο υπάλληλος , η οποία και οφείλει να διαβιβάσει αυτές στην Διεύθυνση Εσωτερικών Υποθέσεων του Υπουργείου Οικονομικών που είναι πλέον αρμόδια για τον έλεγχο αυτών, σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 5 του ν. 3943/2011 (Α' 66) , όπως κατόπιν τροποποιήσεων ισχύει σήμερα και των κατ' εξουσιοδότηση των

παραγράφων 7 και 8 του ίδιου άρθρου και νόμου εκδοθεισών Υπουργικών Αποφάσεων ».

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Αθήνα

Ο Πρόεδρος του Τμήματος

Μιχαήλ Απέσσος

Η Εισηγήτρια

Ελένη Πασαμιχάλη

Νομικός Σύμβουλος Ν.Σ.Κ

